

Referat af bestyrelsesmøde 5. marts kl. 17-20 i Demokrati Garage

Deltagere: Jacob, Bodil, Rasmus, Anders, Sif, Sarah, Helene (online) + Mona + Kristine

Referent: Sarah

Dagsorden:

1. Kommunikation forening/forvaltere /v. Mona
2. Frivilligstrategi /v. Kristine
3. Endelig vedtagelse af timetakstsystem /v. Jacob
4. Udkast til gårdplan for Brinkholm /v. Anders, Rasmus og Jacob
5. Arbejdsgrupper/advisory boards og organiseringen heraf /v. Jacob og Rasmus
6. Orientering om sekretariatet /v. Jacob
7. Oplæg om projekt om forvalterøkonomi /v. Jacob
8. Opfølgning på beslutning om støtte til udgivelse af Græskarplanetten /alle
9. Refusion for erfa-udveksling på gårdene /v. Sif
10. Kommende generalforsamling /v. Jacob
11. Evt.

1: På bagkant af forvalter-seminaret i Odense i december, hvor det var et stort ønske på tværs af Andelsgaarde, har vi besluttet os for at holde et kommunikations-seminar, online d. 31. marts. Mona faciliterer, Jacob og Sofie deltager fra sekretariatet, og alle gårde sender en repræsentant.

Mødet skal dreje sig om de tre spørgsmål, som vi samlede sammen i Odense: a) Hvad er regenerativt landbrug?, b) Hvad mener vi med natur?, og c) Hvad er vores holdning til dyrehold?

Som forberedelse til mødet spurgte Mona ind til bestyrelsens holdninger: *Hvad er 'non-negotiable' forventninger til forvalternes kommunikation (fx politisk indhold)?* Her foreslår Rasmus at hente inspiration fra statsansatte / universitetsansatte, f.eks. Vejledning for offentlige ansattes ytringsfrihed. Det er vigtigt at skelne mellem at udtale sig på egne vegne eller på ens virksomheds vegne, der er i partnerskab med Andelsgaarde. *Hvor meget og hvordan forventes forvalterne at kommunikere?* Det blev vendt at køre med en testperiode, hvor vi prøver krav om 1 ugentligt opslag. Det er vigtigt, at foreningen har forståelse for, at nogle forvaltere synes det er en stor og svær opgave, og omvendt skal forvalterne være indforstået med, at de er en del af et større maskineri, hvor mere opmærksomhed er lig flere medlemmer er lig flere muligheder for at nå vores fælles mål. *Hvordan forventes forvalterne at kommunikere forbindelsen til Andelsgaarde?* Her kan forvalterne selv finde en balance. I visse perioder kan man forestille sig, at Andelsgaarde vil køre kampagner, som også skal bakkes op på forvalternes egne profiler; her aftales kommunikationen på forhånd.

Der findes allerede noget materiale at holde sig til. Rasmus og Mona har lavet et dokument med 'gode råd' til kommunikationen. I forvalterkontrakterne står der krav til profil på sociale medier, men ikke hvor meget, men dette uddybes i timetakstsystemet.

Der blev efterspurgt konkrete eksempler på hvornår der har været tvivl. Det gælder ikke mindst det politiske, fx ift. Palæstina. Tommelfingerreglen er, at så længe det er i overensstemmelse med Andelsgaardens formålsprogram, f.eks. solidaritet med agro-økologi bevægelser, er det inden for skiven. Der må gerne skrives om at arbejde i jordbruget også kan være hårdt; det er en del af jordbrugets virkelighed. Hvis det står alene, kan det dog komme til at virke ukonstruktivt, så der må gerne peges på ønskede løsninger, inkl. opfordring til at bakke op fx via indmeldelse i Andelsgaarde, som arbejder på at forbedre forholdene for småskala jordbrugere.

I det hele taget skal det være en opfordring til at tale om det fælles bedste, og hvordan vi kan hjælpe hinanden. Vis gerne gode eksempler, både på positive opslag fra marken, men også fx Nannas mere landbrugspolitiske skriv fra Lerbjerggårds profil.

Der laves en skriftlig manual, der omfatter:

- Rettesnor: Linjen for kommunikation skal stemme overens med foreningens vedtægter. Det sætter hjørneflag for vores kommunikation.
- Gode råd og sparring fra sekretariat.
- Forventning om opbakning til Andelsgaarde kampagner.
- Eksempler på god kommunikation.

Mona laver opsamling, der sendes rundt i bestyrelsen. Rasmus er lead på at give feedback.

2: Kristine gennemgik slides med baggrund og forandringsteori i det frivillige engagement. Status er, at der er lidt for få deltagere og manglende frivillige hænder på nogle gårde, mens der er masser på andre. Det lokalt engagement skal styrkes, hvis Andelsgaarde skal kunne skalere. Samtidig skal sekretariatet styrkes for at kunne imødekomme ønsket om at bidrage frivilligt; vi får 3-4 mails per uge med folk der gerne vil være frivillige, men har ikke reelle ressourcer til at gribe dem, så det bliver mere ad hoc end vi ønsker.

Udkastet til 'Andelsgaardens Jordnære engagementsmodel' blev gennemgået. Tanken er, at lokalt liv ikke kan skabes centralt. Lokale grupper skal have beslutningskraft og økonomi. De kan samles i et årshjul med årlige events for alle aktive i foreningen: Forspiring, Spiring, Høst, Brak. Målet er at styrke et fællesskab, hvor sekretariatets rolle er at være understøttende, mens handlekraften ligger hos lokalgrupper. Her kan vi lade os inspirere af og samarbejde med Grønne Nabofællesskaber.

Vi tester med sommerferie-vært i hele juli på Lerbjerggård, hvor den lokale vært hjælper med aktivitetsprogram.

Næste skridt er at søge fondsmidler for at kunne udrulle tankerne bag engagementsmodellen. Inge Vahlgren fra Ingerfähr (konsulenthus) har tilbudt at

hjælpe med at lave kvalitative interviews og på denne baggrund lave udkaste til metodiske greb; fonde vil netop fokusere på at der udvikles nye metoder, som kan inspirere andre. Næste fondsmulighed: Spar Nord Fonden 10. april.

Bestyrelsen udtrykte opbakning til strategien, i det omfang det styrker fondsansøgningen, der gerne skal resultere i en ansættelse, der udvikler på deltagerengagement og ruller ud på tværs af foreningen. Bestyrelsen godkender, at der bruges 30.000 kr. til honorar til Ingerfähr for udarbejdelse af forundersøgelse og fondsansøgning. Det er vigtigt at have opmærksomhed på forvalternes samarbejde, samarbejde med det grønne civilsamfund samt at lave resurserne som Open Source.

Der blev opfordret til, at vi i næste års budget indlægger en udviklingspulje, så sekretariatet kan rulle afsted med projekter under en bagatelgrænse.

3: Jacobs og Kristines uddybning af timetakstsystemets kategorier blev gennemgået. Det er lavet for at sikre, at budgettet til forvalter-timetakster overholdes, og at der ikke være lange forhandlinger mellem sekretariat og forvaltere om hvad der dækkes hhv ikke dækkes.

Sif fremhævede, at der er stor forskellighed mellem gårdene (nogle gårde har nemmere ved at opfylde timetakst-aktiviteterne end andre, det afhænger af hvilket publikum, der kommer), og at forvalterne ønsker at bestyrelsen har en stor opmærksomhed herpå. Det kan evt, styrkes ved at bestyrelsesmedlemmerne kommer mere på besøg.

Ønsket om at lave workshops blev diskuteret. Kan timetakstsystemet støtte op herom, uden at foreningsaktiviteterne kolliderer med forvalternes egne forretningstiltag? (fx laver Høsteriet og Lerbjerggård selv køkkenhavekursus). Test af bageworkshops på Brinkholm i 2024 viste, at der ikke umiddelbart var økonomi i at lave kurser for Andelsgaarde.

Det blev besluttet at op til 3 farmer fitness dage kan konverteres til afholdelse af workshops, men kravet er, at der er fri adgang, fx frøsamlingsworkshop, græskarworkshop, naturworkshop. Det skal ikke være muligt at konvertere farmer-fitness dage til udviklingstimer, fordi det ødelægger den faste model. Men puljen på 10.000 kr. til formidling med eksterne oplægsholdere kan opdeles i to, så 5.000 kr. kan bruges til udviklingstimer til forvalterne og 5.000 kr. bevares øremærket til "Nørd med forvalterne" til honorar til ekstern konsulent, som samtidig formidler til medlemmer. De 5.000 til udvikling skal være rettet mod udvikling af formater, der fremover skal være selvkørende.

Betaling af hektarpris fjernes fra dokumentet, fordi det afventer igangværende dialog og ikke sættes i gang før 2026.

4: Anders og Rasmus har holdt møder om strategi, og Anders har besøgt Brinkholm. Anders har gennemgået årsregnskab og startet dialog om dækningsbidrag i markdrift med opmærksomhed på værdikæden til mølleriet.

Møllens kapacitet gør at aktivitet kan skrues op, fx ved at få mere korn ind. Det skal vi være opmærksomme på ift at lave forretningsmodeller.

Det er positivt med gennemsigthed og opmærksomhed til gårdenes virkelighed. Der skal være opmærksomhed på hvordan klimaforandringerne påvirker produktionerne.

Den videre undersøgelse, som Anders fortsætter med Brinkholm, handler om hvor meget tid, der ligger fordelt på sæsonen ift. arbejdet, og handler om nye produktionspotentialer; hvad koster den påkrævede infrastruktur i forbedringer af mølleriet? Det skal udvikle det fælles informationsgrundlag. Der skal laves et infrastruktur-overblik med indhentede priser, hvis bestyrelsen skal tage stilling til evt nye investeringer i mølleriet. Anders sender notat om Brinkholms landbrugsvirkelighed rundt, når det er færdigt. Det er et grundlag for at kunne lave en samlet gårdplan for Brinkholm.

5: Arbejdsgrupper inden for specifikke områder kan være med til at øge den eksterne støtte til sekretariatets arbejde. Det er oplagt at prøve formen af med en gruppe inden for kommunikation, da en gruppe professionelle kommunikatører blandt vores medlemmer allerede har tilbudt deres assistance. Senere kan andre grupper komme på banen, fx inden for natur, jord og regenerative dyrkningsmetoder.

Anders fremhævede betydningen af kommunikationsfeedback og budskabsanalyser; det er vigtigt med kvalificeret beslutningsgrundlag fremfor reklame-idéer. Der blev udtrykt ønske om, at vi laver kampagner i Andelsgaarde, så vi kan rulle budskaber ud. Det skal med på strategidagen i juni.

Der fulgte en diskussion af hvordan gruppen bedst kan virke: Det må ikke blive en snakkeklub. Det er vigtigt, at den arbejder fokuseret og tematiseret. Den er rådgivende og har ikke som sådan noget at gøre med den eksisterende skrivegruppe, som fortsat bare skal producere løs med debatindlæg. Når gruppen er nedsat, offentliggør vi navnene, fordi de signalerer en strategisk, professionel opbakning til vores bestræbelser på at nå bredere ud.

Fra sekretariatets side vil det være en potentiel hjælp til en bredere og mere strategisk måde at kommunikere på. Der kan udvikles en mere elaboreret kommunikationsplan. Der er opmærksomhed på, at det kræver mere tid af sekretariatet, som i forvejen ikke har mange resurser til kommunikation. Men det er realistisk at sætte denne første arbejdsgruppe i søen, også som en afprøvning af formatet.

Næste skridt er, at Jacob og Rasmus mødes med de udvalgte, og at Jacob sender et notat med beskrivelser på de udvalgte til netværket rundt i bestyrelsen (lægges op i Kommunikationsmappen på drevet). Til mødet kan der udvikles et oplæg til processen.

Sille skal spørges, om hun har input til hvem der kan sidde med; dog er det en stor fordel at de foreløbige navne allerede er velvillige medlemmer. Anders sætter NSK (Netværk for Strategisk Kommunikation v. Anders Stokkendal) i kontakt med sekretariatet; måske kan de også bidrage.

Det er ikke besluttet, om 'gruppen' er et advisory board eller om det skal hedde noget andet. De skal bringe et strategisk niveau ind i kommunikationen. Gruppen kan holde særskilte møder fx hvert halve år med sekretariatet og evt holde diskussionsoplæg til et bestyrelsesmøde.

6: Jacob orienterede om arbejdsbyrden i sekretariatet, hvor de seneste måneder har været supertravle. Planlægning frem til GF fylder oven i de sædvanlige opgaver. Sekretariatet får oveni rigtig mange eksterne henvendelser.

Niels Peter stopper som tidligere meldt ud; Jacob arbejder på en plan, hvor Iain kan overtage Niels Peters kerneopgaver.

Mikala har kørt hårdt på med byggeprojekterne, men med åbning af Lerbjerggård er håbet, at der er mere ro og fokus til Spaanbrogård. Kristine kører også på, men oplever en vis ro i fht sidste år, hvor alt var nyt og skulle opfindes.

Der mangler tid til kommunikation. Mona står ikke længere for SoMe, men laver mere grafisk materiale, pressemeddelelser, hjemmeside m.m. I stedet kører Sofie SoMe og Det Sker.

Jacobs største ønske er en drifts- og økonomileder i Andelsgårde, der håndterer al økonomi og driftsadministration. Det vil frigive Jacobs tid til at lave mere udvikling.

Bestyrelsen gav feedback; det er vigtigt at vi anerkender, at driften og administrationen fylder meget. Kan vi se på muligheden for at andre i sekretariatet kan aflaste Jacob? Hvad kan vi skære fra? Den nye undersøgelse af muligheden for fusion med Øko Bornholm om Hammersly er et eksempel på, at vi løber ekstra stærkt, når der kommer nye muligheder i vores retning.

Foreløbig kræver nye ansættelser stadig fondsbevillinger, men det skal undersøges, hvornår der bliver midler til at lave en ekstra ansættelse, fx til kommunikation, så det bliver samlet. I den forbindelse laver Anders og Mogens et oplæg til næste strategidag, som kigger på vores økonomi fordelt på a) lånemuligheder, b) medlemsbetalinger og c) projektøkonomier. Samtidig laver Sarah og Jacob et oplæg til hvordan drømme-sekretariatet kunne se ud mht funktioner.

7: Jacob har mødtes med Thomas Dunweber (en af vores kernefrivillige, som også har gået på den regenerative jordbrugsskole) for at udvikle et forslag til et nyt fondsprojekt (udsendt som bilag).

Projektet skal styrke forvalternes forretningsudvikling. Det blev aftalt, at Sarah kobles på i udviklingen af fondsprojektet, så det kan bygge bro til bredere netværk (Den

Regenerative Jordbrugsskole, Netværk for Jordbrugets Dannelsespotentiale i Efterskole- og højskolebevægelsen). Forvalterne inddrages også, og det undersøges, om vi også kan hente penge til konsulenttydelser til forvalterne, hvis de skal bidrage med deres erfaringer og viden. Næste skridt er, at Jacob, Thomas og Sarah holder møde om rammen for projektet.

8: Jacob fremlagde kort sagen, hvor der egentlig var truffet bestyrelses-beslutning om at foreningen ikke kunne støtte en bogudgivelse direkte. Men da der efterfølgende blev sendt ny forespørgsel direkte til bestyrelsen, udenom sekretariatet, blev der ved en misforståelse sagt ja alligevel. Det var uheldigt, både ift beslutnings- og kommunikationsgange i fht forvalter/sekretariat/bestyrelse og ift timetakstsystemet, som egentlig ikke har en kategori til den slags.

Sarah snakker med Zoe og meddeler, at bestyrelsen ikke skal inddrages, når der er truffet fælles beslutning, som er meddelt via sekretariatet.

9: Der er et ønske om, at forvalterne kan komme rundt på faglige besøg og lære hos hinanden. Det er meget positivt! En barriere for at mødes er dog udgifter til transport, og derfor er der ønske om en pulje til rejseudgifter (1-2 gårdbesøg per år). Opfordring til at bestyrelsen også kan deltage.

Bestyrelsen godkender, at forvaltere, der deltager, kan få transportrefusion efter gældende takster (høj takst), og at det faktureres via forvalterfaktura for at minimere administration.

10: Jacob gennemgik planerne for den kommende GF. Vi kan ikke bruge byrådssalen i Middelfart alligevel, hvilket er ærgerligt, da der har været mange positive tilbagemeldinger på at GF er rykket mod vest. Sofie undersøger derfor andre muligheder for at GF afholdes i Middelfart, måske på biblioteket.

Jacob har samlet og udarbejdet alle bilag, som ligger på drevet til godkendelse. Her ligger også motivationer for de nye bestyrelsesmedlemmer, som er godkendt hos Clara og Thorleif.

Programmet blev gennemgået. Det er et ønske, at det udvides med forvalterne og medlemmerne selv som indslag. Det er vigtigt vi både hører lidt om hvordan sæsonen er gået (selvom vi kan ikke nå alle gårdene) og høre hvordan medlemmerne selv ser, at de kan bidrage til bevægelsen. Der blev spurgt til muligheden for mere direkte samtale mellem medlemmer og forvaltere, fx "hør mere om skovlandbrug".

Der blev udtrykt for, at der ikke kommer så mange, fordi det er i Middelfart. Men det er et vigtigt signal, at vi afholder det midt i landet. Så vi må se hvor mange der dukker op. Tilmeldingen giver os en indikation på forhånd.

Indkaldelsen til GF skal udsendes senest tre uger før afholdelsen. Inden da skal alle bestyrelsesmedlemmer læse og godkende materialet, som Jacob linker til. Og onboarding af de forhåbentlig kommende bestyrelsesmedlemmer sker ved, at Sarah og Rasmus tager dem med til Lerbjerggård.